

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, ενημερώνοντας τους Έλληνες δημοσιογράφους επί του σχεδίου νόμου για την οικονομική ανασυγκρότηση των Βαλκανίων, είπε τα εξής:

«Παρεκάλεσα να έχουμε αυτή τη συνάντηση, επειδή στην κοινή συνέντευξη με τον Πρωθυπουργό της Βουλγαρίας, αναφέρθηκα στο σχέδιο νόμου για την οικονομική ανασυγκρότηση των Βαλκανίων και ήταν ευνόητο ότι στη συνέντευξη δεν είχα τη δυνατότητα να υπεισέλθω σε λεπτομέρειες. Ήθελα, με την ευκαιρία της εδώ παρουσίας σας, επειδή το θέμα αυτό συζητήθηκε και με τη βουλγαρική πλευρά, να σας διανείμω ένα κείμενο και να σας δώσω επ' αυτού μερικές διευκρινίσεις.

Ο υπουργός Εξωτερικών κ. Παπανδρέου έχει αυτή τη στιγμή συνάντηση με την πρώην υπουργό Εξωτερικών της Βουλγαρίας Ναντέζντα Μιχαήλοβα και γι' αυτό δεν μπορεί να παρίσταται (σ.σ. ο Πρωθυπουργός πλαισιώνεται σε αυτή τη συνέντευξη από τον υφυπουργό Εξωτερικών Γιάννη Μαγκριώτη και τον υφυπουργό Τύπου Τηλέμαχο Χυτήρη).

Για να επανέλθω στο θέμα μας, αυτό το ζήτημα μας απασχόλησε όταν αποφασίσαμε να διαμορφώσουμε το ελληνικό σχέδιο για την οικονομική ανασυγκρότηση των Βαλκανίων. Το ερώτημα ήταν: Πώς διαμορφώνουμε την παροχή αυτής της βοήθειας; Τη βοήθεια αυτή τη διαμορφώνουμε με ένα τέτοιο σύστημα, ώστε να μπορούμε να ελέγχουμε τα χρήματα, τα οποία δίνουμε, πού πηγαίνουν, πώς πηγαίνουν, από ποιούς πηγαίνουν και σε ποιο βαθμό θα γίνεται αυτός ο έλεγχος;

Συνοφασμένο με αυτό το ερώτημα ήταν και το ερώτημα: Ποιός κάνει τους ελέγχους; Ποιός παρακολουθεί;

Επ' αυτών υπήρχαν διαφορετικές απόψεις:

- Μια άποψη ήταν ότι θα έπρεπε να υπάρχει ένας ενδεδειγμένος έλεγχος και ότι αυτόν τον έλεγχο θα έπρεπε να τον κάνουν ειδικές υπηρεσίες.
- Η άλλη άποψη ήταν ότι θα πρέπει μεν να υπάρχει έλεγχος, αλλά να φτιάξουμε ένα πλαίσιο και ανάλογα μετά, μέσω των συμφωνιών, μέσω ειδικών ρυθμίσεων από διατάγματα κ.λ.π., να προβλέπονται οι λεπτομέρειες. Όπως αντιλαμβάνεσθε, η δεύτερη άποψη συνίστατο σε ένα πλαίσιο ευέλικτο.

Η δική μου απόφαση ήταν ότι το πλαίσιο πρέπει να είναι ευέλικτο, γιατί αν έχουμε ένα ιδιαίτερα βαρύ, γραφειοκρατικό σύστημα, δεν θα καταφέρουμε ποτέ να κάνουμε αυτές τις επενδύσεις. Όμως, οι επενδύσεις πρέπει να γίνουν. Πρέπει να συμμετέχουν ελληνικές επιχειρήσεις. Πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένα σχέδια με συγκεκριμένη κατεύθυνση. Πρέπει να είναι δυνατή η διαπίστωση, αν χρησι-

μποιήθηκαν τα χρήματα αυτά και πώς. Με δυο λόγια να υπάρχει μια εικόνα για την αποτελεσματικότητα όλης αυτής της προσπάθειας και ταυτόχρονα να επιτυγχάνεται και η διασύνδεση με τις υπηρεσίες των άλλων χωρών.

Με αυτό το σχέδιο νόμου, στο οποίο διατυπώνονται αυτές οι αρχές, ορίζεται ότι καταρτίζεται ένα «Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων» (ΕΣΟΑΒ), μέσω του οποίου παρέχεται η οικονομική υποστήριξη από το ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Αναπτυξιακής Συνεργασίας του ΟΟΣΑ και με το συμβατικό καθεστώς της ΕΕ με τις χώρες της περιοχής.

Το σχέδιο αυτό έχει πενταετή διάρκεια (2002 – 2006) και χρηματοδοτεί έργα, επενδύσεις, δράσεις και μελέτες στις βαλκανικές χώρες. Η χρηματοδότηση παρέχεται στο δημόσιο τομέα των χωρών αυτών, καθώς και στις ιδιωτικές ή δημόσιες επιχειρήσεις, τα κοινωφελή ιδρύματα και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Σκοπός των ανωτέρω χρηματοδοτήσεων είναι κυρίως ο εκσυγχρονισμός των υποδομών, η προώθηση των παραγωγικών επενδύσεων, ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης, καθώς και δράσεις που αφορούν στη στήριξη των δημοκρατικών θεσμών και τη στήριξη του κράτους δικαίου στις λήπτριες χώρες.

Για την υλοποίηση αυτού του σχεδίου, κάθε χώρα συνάπτει με το ελληνικό δημόσιο, μέσω του υπουργείου Εξωτερικών, ένα πρόγραμμα διμερούς οικονομικής συνεργασίας. Δηλαδή υπάρχει ένα γενικό σχέδιο και στο σχέδιο αυτό περιλαμβάνονται το σύνολο των διαθέσιμων πόρων ανά χώρα και κατά τομέα και τα χρονοδιαγράμματα. Και μέσα στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου μπορούν στη συνέχεια διάφορες επιχειρήσεις, μπορούν, επίσης, και τα αλλοδαπά δημόσια να υποβάλλουν προτάσεις. Προτάσεις για να λάβουν πόρους.

Το συνολικό ύψος των πιστώσεων για τα χρόνια αυτά που ανέφερα ανέρχεται σε 550 εκατ. Ευρώ, δηλαδή 187 δις δραχμές από τη δική μας πλευρά. Με τις αποφάσεις των υπουργείων καθορίζονται οι κατανομές αυτών των πόρων. Αν θέλει μια ιδιωτική χρηματοδότηση να ενταχθεί μέσα σε αυτό το πλαίσιο, υποβάλλει ορισμένα χαρτιά και η όλη αυτή διαδικασία των αποφάσεων εντάσσεται στις αποφάσεις που λαμβάνονται από τις επιτροπές του αναπτυξιακού νόμου.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, χρησιμοποιούμε το ήδη υπάρχον σύστημα του αναπτυξιακού νόμου για την αποτίμηση αυτών των επενδύσεων. Χρησιμοποιούμε, επίσης, τις υπηρεσίες του υπουργείου Ανάπτυξης παλιά και τώρα του υπουργείου Εξωτερικών για τη διαμόρφωση του πλαισίου και την παρακολούθηση της όλης δράσης, σε συνεργασία βέβαια με τους εμπορικούς ακολούθους.

Θέλω να κλείσω λέγοντας, ότι όπως και στα ευρωπαϊκά προγράμματα υπάρχει μια επιτροπή παρακολούθησης, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι, γενικοί γραμματείς διαφόρων υπουργείων.

Αυτό, λοιπόν, είναι εν συντομία το σχέδιο νόμου για την οικονομική ανασυγκρότηση των Βαλκανίων, το οποίο θα κατατεθεί στη Βουλή εντός των επομένων ημερών, όταν θα έχει λάβει τις απαραίτητες υπογραφές, γιατί έχει ήδη συμφωνηθεί με το υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και με την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για να ψηφισθεί και να μπει αυτή η δουλειά μπροστά.

Επειδή άκουσα από ορισμένους ότι η καθυστέρηση της παρουσίας, όσον αφορά τις ελληνικές επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση επενδύσεων, οφείλεται στην έλλειψη νομοθετικού πλαισίου, πρέπει να πω ότι μέχρι τώρα δεν έχουν καταλήξει σε συγκεκριμένα προγράμματα, ώστε η καθυστέρηση του νομοθετικού πλαισίου να παίζει ρόλο, οι επαφές τις οποίες είχαμε με τις άλλες χώρες.

Συνέβη εκείνο που συνέβη και με εμάς όταν συνεργαστήκαμε με την ΕΕ. Τότε υποβλήθηκαν πολύ περισσότερα προγράμματα με πολύ μεγαλύτερο ύψος απ' ό,τι ήταν δυνατόν να ικανοποιηθούν. Τα προγράμματα αυτά, ως επί το πλείστον, ήταν (ας μου επιτραπεί ο όρος) γενικά σκαριφήματα, δεν ήταν συγκεκριμένες μελέτες. Τα περισσότερα από αυτά ήταν τμήματα άλλων προγραμμάτων, τα οποία προϋπέθεταν και τη συμμετοχή τρίτων και αυτό ήταν τελείως αβέβαιο.

Ως εκ τούτου, χρειάζεται να αναπτύξουμε και μια εμπειρία επεξεργασίας αυτών των προγραμμάτων. Πιστεύω πως αυτό θα γίνει και θα πάμε καλά. Γίνονται επαφές με όλες τις χώρες και οι επαφές αυτές θα οδηγήσουν και σε βελτίωση αυτών των εισηγήσεων, οι οποίες έχουν υποβληθεί από τις λήπτριες χώρες. Διότι, είναι φυσικό, χωρίς τη συνεργασία τους, τέτοια προγράμματα δεν είναι δυνατά. Όπως δεν είναι δυνατό, χωρίς τη συνεργασία των ελληνικών επιχειρήσεων, να πραγματοποιηθούν τέτοια προγράμματα.

Θα ήθελα τώρα να προσθέσω, σε σχέση με τις σημερινές συνομιλίες που είχα, επειδή υπάρχει μια νέα βουλγαρική πολιτική ηγεσία, ότι ήταν ιδιαίτερα χρήσιμες για την Ελλάδα. Κατατοπίσαμε τη νέα ηγεσία πάνω στις δικές μας θέσεις και για τα Βαλκάνια, και για την Κύπρο, και για τα ελληνο – τουρκικά, και για την άποψή μας σε σχέση με την ενταξιακή πορεία της Βουλγαρίας στο NATO και την ΕΕ.

Εμείς – επαναλαμβάνω – έχουμε τη θέση ότι θα πρέπει η Βουλγαρία να συμμετάσχει το ταχύτερο στις ευρω – ατλαντικές δομές. Ωστόσο, κατέστησα σαφές στους συνομιλητές μου, ότι οι διαπραγματεύσεις θα είναι σκληρές ως προς την ένταξη της Βουλγαρίας στην ΕΕ και κυρίως ως προς τα κεφάλαια των διαρθρωτικών ταμείων και των αγροτικών προϊόντων. Επιπροσθέτως, τους εξήγησα ότι θα πρέπει να προετοιμασθούν και να προσαρμοσθούν το ταχύτερο. Αυτή τη στιγμή, ως γνωστόν, υπάρχει μια ομάδα δέκα χωρών που ελπίζει να κλείσει τις διαπραγματεύσεις μέχρι το τέλος του 2002.

Η Βουλγαρία και η Ρουμανία, από πλευράς της ΕΕ, θεωρούνται ότι δεν έχουν ακόμη προχωρήσει όσο θα έπρεπε. Είναι φανερό ότι όπως μίλησα και με τον Πρόεδρο της Ρουμανίας, η Ρουμανία αποσκοπεί σε μία ένταξη γύρω στο 2006 –

2007, μάλλον το 2007, ενώ η Βουλγαρία θα ήθελε νωρίτερα. Όμως, θα πρέπει να υπάρξει προσαρμογή.

Όλη αυτή η διαδικασία εξαρτάται και από ένα άλλο γεγονός, το οποίο είναι αβέβαιο ως προς την εξέλιξή του: Τη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης. Ίσως είδατε ότι στη Μ. Βρετανία υποστηρίζονται απόψεις πως θα πρέπει να υπάρχει μια τελείως διαφορετική δομή στην ΕΕ. Μια δομή που να εξασφαλίζει τη συνεχή παρουσία στο κέντρο λήψης αποφάσεων των μεγάλων χωρών και μια εναλλασσόμενη παρουσία των άλλων μικροτέρων χωρών. Αυτό το σχέδιο αλλάζει τη μορφή και θα συναντήσει μεγάλες δυσκολίες. Εμείς δεν είμαστε σύμφωνοι. Σημαίνει, όμως, ότι θα γίνει μία έντονη και μακρά συζήτηση στην ΕΕ και γι' αυτό δεν ξέρει κανείς ποια θα είναι η κατάληξη και πώς θα επηρεάσει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Ελπίζω καθόλου.

Η Μ. Βρετανία είχε άλλωστε πει και αυτό μάλλον έγινε δεκτό ως κλίμα στο Λάακεν και όχι με απόφαση, ότι μετά τη Συνέλευση, η γνωμοδότηση της Συνέλευσης δεν θα αχθεί αμέσως ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου Υπουργών προς συζήτηση και δεν θα υπάρχει μια νέα Διακυβερνητική Σύνοδος και συζήτηση, αλλά ότι θα υπάρχει ένα χρονικό διάστημα σκέψης, περισυλλογής (μέχρι τον Οκτώβριο - Νοέμβριο). Θα είναι προφανώς ένα διάστημα που θα αξιοποιηθεί και για διαπραγματεύσεις σε σχέση με τη Διακυβερνητική.

Μιλάμε για το 2004. Μιλάμε για το διάστημα μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες ή περί τους Ολυμπιακούς Αγώνες και πάντως στο τέλος του 2003 θα έχουμε λοιπόν καιρό ακόμη να τα δούμε.

Αυτά από πλευράς μου. Είμαι στη διάθεσή σας, λόγω βεβαρυμένου προγράμματος, για έναν περιορισμένο αριθμό ερωτήσεων».

Μ. ΖΑΧΑΡΕΑ – MEGA CHANNEL: Κύριε Πρόεδρε, το σχέδιο νόμου που μας παρουσιάσατε, πληροί τους στόχους της Ελλάδας στα Βαλκάνια; Και σας ερωτώ διότι ένας από τους λόγους παραίτησης του κ. Ζαφειρόπουλου ήταν αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το πλαίσιο αυτό εξασφαλίζει αυτούς τους στόχους. Η διαφωνία με τον κ. Ζαφειρόπουλο ήταν αν θα έπρεπε να ήταν πολύ πιο λεπτομερειακό ή όχι, αν θα πρέπει να υποστηρίζει την άποψη ενός ειδικότερου ελέγχου ή άλλων υπηρεσιών.

Πιστεύω ότι το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου για την οικονομική ανασυγκρότηση των Βαλκανίων όπως σας το εξέθεσα προηγουμένως εν συντομία, δημιουργεί ένα πλαίσιο πιο ευέλικτο. Πάσχουμε στην Ελλάδα – θα το πω έτσι γενικά – από το να δημιουργούμε διαρκώς νέα όργανα, νέες επιτροπές, νέα ινστιτούτα, νέες γραμματείες. Λοιπόν, νομίζω ότι πρέπει πάντα να προσέχουμε σε αυτή την κατεύθυνση, γιατί πολλαπλασιάζουμε τις δαπάνες και μειώνουμε το αποτέλεσμα.

Γ. ΔΕΛΑΣΤΙΚ – ΠΡΙΝ: Κύριε Πρόεδρε, από χθες η βαλκανική πολιτική της κυβέρνησης τελεί υπό το βάρος των κατηγοριών του παραιτηθέντος υφυπουργού Εξωτερικών. Ο εξαναγκασμός σε παραίτηση ενός υφυπουργού της απόλυτης προσωπικής εμπιστοσύνης σας, όπως ο κ. Ζαφειρόπουλος, τη μετάθεση του οποίου είχατε συνοδεύσει με τη μεταφορά ολόκληρου τομέα στο υπουργείο Εξωτερικών, αποτελεί πολιτική πρόκληση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πρώτα απ' όλα μιλήσατε για βαλκανική πολιτική. Η βαλκανική πολιτική έχει πάρα πολλές πτυχές. Έχει την πολιτική πλευρά, έχει την πολιτική ασφάλειας και σε αυτές κυρίως η Ελλάδα δραστηριοποιήθηκε. Δεν έχει δραστηριοποιηθεί, σε μεγάλο βαθμό, σε δημόσια οικονομική παρέμβαση. Ο κ. Ζαφειρόπουλος ήταν αρμόδιος για την οικονομική παρέμβαση, την παρακολούθηση οικονομικών εξελίξεων που καθοδηγούνται από την αγορά.

Κατά συνέπεια, το συμπέρασμά σας ότι η βαλκανική πολιτική, αν αντελήφθην καλώς, υπέστη ένα πλήγμα, πάσχει κ.λ.π., νομίζω ότι είναι μακράν της πραγματικότητας. Η βαλκανική πολιτική μας απεδείχθη αρκετά επιτυχής και συνεπής. Δεν έχετε παρά να δείτε τη θέση, την οποία έχει η Ελλάδα σε αυτές τις χώρες, όταν έχουμε σχέσεις μαζί τους, συνομιλίες μαζί τους, επισκέψεις μαζί τους. Διαδραματίζουμε έναν σημαντικό ρόλο στα Βαλκάνια.

Όσον αφορά το δεύτερο θέμα, δηλαδή τη διαχείριση των οικονομικών σχέσεών μας, επαναλαμβάνω είναι η μία πλευρά της αγοράς, η άλλη πλευρά του κράτους. Είναι δυνατόν και κάλλιστα μπορεί να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις.

Όταν στην ΕΕ συζητήθηκαν τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης και εφαρμόστηκαν, τότε ίσχυσαν από περίοδο σε περίοδο διαφορετικοί κανόνες. Άλλοι οι κανόνες του Α' ΚΠΣ, άλλοι οι κανόνες του Β' ΚΠΣ, άλλοι οι κανόνες του Γ' ΚΠΣ. Είναι, επομένως, παράλογο να υπάρχουν διαφωνίες στο πώς θα εφαρμοσθεί μια τέτοια προσπάθεια; Εγώ πιστεύω πως είναι δυνατόν να υπάρχουν διαφωνίες και όταν υπάρχουν διαφωνίες, υπάρχουν και λύσεις. Ο κ. Ζαφειρόπουλος εργάστηκε ενεργά για το σκοπό αυτό της προώθησης της ελληνικής παρουσίας, αλλά η δική του άποψη δεν ήταν άποψη, την οποία συμεριζόταν το υπουργείο Εξωτερικών και εγώ.

Γ. ΚΑΡΕΛΙΑΣ – ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ: Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν εγγυήσεις ότι η Βουλγαρία, πέρα από τις καλές προθέσεις, έχει τη δυνατότητα να κλείσει τους πυρηνικούς αντιδραστήρες του Κοζλοντούι;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Καρελιά, σε όλες τις συναντήσεις μου με τους ομολόγους μου της Βουλγαρίας τόνισα το θέμα αυτό και θα συμφωνήσουμε – πιστεύω – όλοι πως είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Το θέμα αυτό το είχαμε θίξει, ως Ελλάδα, πολύ νωρίτερα, από τότε που το ξεκίνησε η ΕΕ. Είχαμε τότε ενεργήσει και είχα προσωπικώς ενεργήσει όταν ήμουν υπουργός ΒΕΤ και Εμπορίου, μέσω της ΕΕ, να επιτευχθεί η ρύθμιση αυτού του

θέματος. Διότι πιστεύαμε και πιστεύω ότι οι ευρωπαϊκοί μηχανισμοί είναι πολύ πιο αποτελεσματικοί από τους δικούς μας. Απλούστατα, διότι υπάρχουν και ανταλλάγματα: Θετικά, εάν υπάρχει ανταπόκριση και αρνητικά εάν δεν υπάρχει ανταπόκριση.

Ακούσατε και εσείς τον Βούλγαρο Πρωθυπουργό, ο οποίος είπε σήμερα ότι η χώρα του πρέπει να συμμορφωθεί. Συνεπώς, γνωρίζουν και αυτοί ότι εάν δεν συμμορφωθούν, δεν θα έχουν τα άλλα ωφέλη τα οποία θέλουν. Και φαντάζομαι ότι τα θέλουν. Επομένως, θα συμμορφωθούν. Πάντα, βέβαια, αυτό είναι ένα θέμα, γιατί έχουν το πρόβλημα του όγκου της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που χρειάζεται για τη χώρα, αλλά από την άλλη μεριά δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά. Το Κοζλοντούι έτσι όπως λειτουργεί (βέβαια, δεν είναι όλο το Κοζλοντούι έτσι, το πρόβλημα εντοπίζεται σε ορισμένους αντιδραστήρες) δεν μπορεί να συνεχίσει επ' άπειρον.

Σας ευχαριστώ.